

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 16/21
Luxembourg, 17. februar 2021

Sodba v zadevi T-238/20
Ryanair DAC/Komisija

Shema jamstev za posojila, ki jo je uvedla Švedska za pomoč letalskim družbam s švedsko operativno licenco v okviru pandemije Covid-19 in ki je namenjena odpravljanju resne motnje v gospodarstvu te države članice, je skladna s pravom Unije

Za zadevno shemo se domneva, da je bila sprejeta v interesu Unije

Švedska je aprila 2020 Evropski komisiji priglasila ukrep pomoči v obliki sheme jamstev za posojila, ki je namenjena pomoči letalskim družbam s švedsko operativno licenco¹ v okviru pandemije Covid-19 (v nadaljevanju: shema jamstev za posojila). Natančneje, ta shema se nanaša na letalske družbe, ki so 1. januarja 2020 imele licenco za opravljanje poslovnih dejavnosti na področju letalstva, razen letalskih družb, ki opravljajo čarterske lete. Najvišji znesek posojil, zajamčenih v okviru te sheme, je 5 milijard švedskih kron (SEK), pri čemer je treba jamstvo dodeliti do 31. decembra 2020 ter za največ šest let.

Ker je štela, da priglašena shema pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, jo je Komisija preučila glede na svoje sporočilo z dne 19. marca 2020, naslovljeno „Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu Covid-19“². Komisija je s sklepom z dne 11. aprila 2020³ priglašeno shemo pomoči razglasila za združljivo z notranjim trgovom v skladu s členom 107(3)(b) PDEU. Na podlagi te določbe se pomoč za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice lahko šteje za združljivo z notranjim trgovom.

Letalska družba Ryanair je vložila tožbo za razglasitev ničnosti tega sklepa, ki pa jo je deseti razširjeni senat Splošnega sodišča Evropske unije zavrnil. Splošno sodišče je v tem okviru prvič preučilo zakonitost sheme državne pomoči, sprejete v odgovor na posledice pandemije Covid-19, glede na člen 107(3)(b) PDEU⁴. Splošno sodišče je poleg tega pojasnilo razmerje med pravili glede državnih pomoči in, prvič, načelom prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva iz člena 18, prvi odstavek, PDEU ter, drugič, načelom svobode opravljanja storitev.

Presoja Splošnega sodišča

Splošno sodišče je sklep Komisije na prvem mestu preučilo glede na člen 18, prvi odstavek, PDEU, s katerim je na področju uporabe Pogodb in brez poseganja v njune posebne določbe prepovedana vsakršna diskriminacija glede na državljanstvo. Ker pa člen 107(3)(b) PDEU po mnenju Splošnega sodišča spada med te posebne določbe, je navedeno sodišče preučilo, ali je mogoče shemo jamstev za posojila za združljivo z notranjim trgovom razglasiti na podlagi te določbe.

¹ Licenca, izdana na podlagi člena 3 Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL 2008, L 293, str. 3).

² UL 2020, C 91 I, str. 1, spremenjeno s Sporočilom Komisije Sprememba začasnega okvira za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 (UL 2020, C 112, str. 1).

³ Sklep Komisije C(2020) 2366 final z dne 11. aprila 2020 v zvezi z državno pomočjo SA.56812 (2020/N) – Švedska – Covid-19: Shema jamstev za posojila letalskim družbam.

⁴ Splošno sodišče je v sodbi z dne 17. februarja 2021, Ryanair/Komisija (T-259/20), preučilo zakonitost državne pomoči, ki jo je v odgovor na posledice pandemije Covid-19 na francoski trg letalskih prevozov sprejela Francija, glede na člen 107(2)(b) PDEU.

Splošno sodišče je v zvezi s tem na eni strani potrdilo, da cilj sheme jamstev za posojila izpolnjuje pogoje iz člena 107(3)(b) PDEU, ker je ta shema **dejansko namenjena odpravljanju resne motnje v švedskem gospodarstvu, ki jo povzroča pandemija Covid-19, natančneje njenih pomembnih negativnih učinkov na letalski sektor na Švedskem** in s tem na letalsko pokritost ozemlja te države članice.

Splošno sodišče je na drugi strani ugotovilo, da je omejitev sheme jamstev za posojila na letalske družbe s švedsko licenco **primerna za doseg cilja odpravljanja resne motnje v gospodarstvu Švedske**. V zvezi s tem je poudarilo, da v skladu z Uredbo št. 1008/2008 imetništvo švedske licence pomeni, da imajo letalske družbe sedež podjetja na švedskem ozemlju in spadajo pod finančni nadzor in nadzor nad dobrim imenom švedskih organov. Po ugotovitvah Splošnega sodišča se z določbami navedene uredbe vzpostavljajo vzajemne obveznosti med letalskimi družbami, ki imajo švedsko licenco, in švedskimi organi ter tako posebna in stabilna povezava med njimi, ki ustrezno izpolnjuje pogoje iz člena 107(3)(b) PDEU.

V zvezi s sorazmernostjo sheme jamstev za posojila je Splošno sodišče poleg tega poudarilo, da letalske družbe, ki so upravičene do sheme pomoči, večinsko prispevajo k redni pokritosti Švedske tako na področju prevoza blaga kot prevoza potnikov, kar ustreza cilju zagotavljanja povezljivosti Švedske. Razširitev navedene sheme pomoči na družbe, ki sedeža nimajo na Švedskem, pa ne bi omogočila dosega tega cilja.

Splošno sodišče je ob upoštevanju pestrosti zadevnih položajev tudi potrdilo, da Komisija ni storila napake pri presoji s tem, da je menila, da **zadevna shema pomoči ne presega tega, kar je potrebno za doseg cilja** švedskih organov, ki je postal ključen, saj je konec marca 2020 ta država zabeležila 93-odstotni padec zračnega potniškega prometa na treh glavnih švedskih letališčih.

Splošno sodišče je glede na te preudarke potrdilo, da cilj sheme jamstev za posojila izpolnjuje zahteve glede odstopanja iz člena 107(3)(b) PDEU in da podrobna pravila za dodelitev te pomoči ne presegajo tega, kar je nujno za doseg tega cilja. Zadevna shema zato tudi ne pomeni prepovedane diskriminacije na podlagi člena 18, prvi odstavek, PDEU.

Splošno sodišče je sklep Komisije na drugem mestu preučilo glede na svobodo opravljanja storitev iz člena 56 PDEU. V zvezi s tem je opozorilo, da se ta temeljna svoboščina kot taka ne uporablja za področje prevoza, za katero velja posebna pravna ureditev, katere del je navedena uredba o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti. Namen te uredbe je prav opredelitev pogojev za uporabo načela svobode opravljanja storitev v sektorju zračnega prometa. Vendar družba Ryanair ni zatrjevala nobene kršitve navedene uredbe.

Na tretjem mestu je Splošno sodišče zavrnilo tožbeni razlog, da naj bi Komisija kršila obveznost tehtanja pozitivnih učinkov pomoči in njenih negativnih učinkov na trgovinske pogoje in na ohranjanje neizkrivljene konkurence. V zvezi s tem je navedlo, da se s členom 107(3)(b) PDEU ne zahteva tako tehtanje, **ker se šteje, da so ukrepi pomoči, sprejeti za odpravljanje hude motnje v gospodarstvu države članice, kot je zadevna shema jamstev za posojila, sprejeti v interesu Unije, če so potrebni, primerni in sorazmerni**.

Splošno sodišče je nazadnje kot neutemeljen zavrnilo tožbeni razlog, ki se je nanašal na domnevno kršitev obveznosti obrazložitve, in ugotovilo, da utemeljenosti tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev postopkovnih pravic, ki izhajajo iz člena 108(2) PDEU, ni treba preučiti.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.